

Initiatiefvoorstel

Datum raadsvergadering:		Agenda nr.:	
Onderwerp:	Instellen burgerraadsleden gemeente Roosendaal		

Aan de raad van de gemeente Roosendaal

Inleiding

De gemeente Roosendaal kent momenteel, in tegenstelling tot diverse andere gemeenten, geen burgerraadsleden¹. De inwoners van onze gemeente worden nu vertegenwoordigd door het wettelijk bepaalde aantal maximum raadsleden voor een gemeente van onze grootte, te weten 35. Burgerraadsleden zijn niet-gekozen vertegenwoordigers van fracties. Zij hebben dezelfde rechten en plichten als raadsleden, maar kunnen *niet* deelnemen aan de vergaderingen van de gemeenteraad en hebben daar ook geen stemrecht.

De verdeling van de raadsleden over de negen partijen in Roosendaal is zeer divers. De grootste partij heeft negen raadsleden, drie partijen hebben twee raadsleden en één partij heeft één raadslid. Hierdoor is er (potentieel) een groot verschil tussen de werkbelasting van de raadsleden in de verschillende fracties. Met het toelaten van burgerraadsleden kunnen fracties niet alleen worden ontlast, maar ontstaat ook een mogelijkheid om meer geïnteresseerde inwoners te betrekken bij de lokale politiek.

Aanleiding

De discussie over het al dan niet toelaten van burgerraadsleden wordt in Roosendaal al vele jaren gevoerd. Voor het laatst in 2009. In het kader van de Vernieuwde Werkwijze is toen de notitie 'Burgerlid in commissies' verschenen. Hierin werden de voor- en nadelen van verschillende varianten burgerleden uiteengezet. De gemeenteraad heeft er destijds niet voor gekozen burgerraadsleden toe te laten.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 19 maart 2014 is het onderwerp opnieuw actueel geworden.

Toelichting

Voor- en nadelen van burgerraadsleden

In 2008 is door de Erasmus Universiteit het rapport 'Burgerleden in raadscommissies, onderzoek naar de rol van burgerleden in de lokale politiek' verschenen.

In dit rapport worden als voordelen van het toelaten van burgerraadsleden genoemd:

- *Kweekvijver nieuwe raadsleden*
Mogelijke nieuwe raadsleden kunnen via commissies worden voorbereid op een toekomstig raadslidmaatschap
- *Vermindering werkdruk*
Ontlasten en ondersteunen van raadsleden en –fracties
- *Kennis opdoen en etaleren politieke interesse*
Door burgerraadsleden kan meer en gemakkelijker informatie uit de samenleving worden gekregen en wordt de samenleving meer betrokken

Als nadelen noemt het rapport:

- *Economisch en financieel*
Burgerraadsleden brengen (meestal) extra kosten met zich mee

¹ Andere in Nederland gebruikte termen voor burgerraadsleden zijn 'burger raadsleden in commissies', 'duo burgerlidmaatschap', 'duo raadsleden', 'burger niet-raadslid' en 'schaduwraadslid'.

- *Volksvertegenwoordiging*
Burgerraadsliden zijn niet direct gekozen
- *Herkenbaarheid raadsleden*
De herkenbaarheid van raadsleden zal eerder af- dan toenemen

Juridisch kader

Op grond van art. 82 lid 3 GW is de raad vrij om de samenstelling te regelen. Voor zover het de benoeming betreft van de leden van de raad moet men echter wel zorg dragen voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de raad vertegenwoordigde fracties, zodat een gewogen meningsvorming kan plaatsvinden. De raad kan in raadscommissies ook andere leden dan raadsleden benoemen. Deze niet-raadsleden kunnen partijleden of onafhankelijke burgers zijn.

Conform de Gemeentewet kan dus eenieder als lid van een raadscommissie worden benoemd, met uitzondering van de burgemeester en de wethouders. Bij verordening, of het aanpassen van de huidige commissieverordening, kunnen gemeenten bepalen dat ook niet-raadsleden in een commissie kunnen worden benoemd. Artikel 82, lid 4 van de gemeentewet stelt namelijk dat de voorzitter van een raadscommissie lid van de raad is. Burgerraadsliden kunnen dus geen voorzitter van een commissie zijn.

Praktische invulling

De praktische invulling van burgerraadsliden is als volgt:

Aantal burgerraadsliden

Het staat iedere fractie vrij om al dan niet gebruik te maken van burgerraadsliden. De ene fractie zal daar meer behoefte aan hebben dan de andere fractie. Mocht een fractie burgerraadsliden willen voordragen, dan geldt een maximum van twee burgerraadsliden, ongeacht de grootte van de fractie. Dit sluit aan bij het aantal raadscommissies. Bij het huidige aantal van negen fracties kunnen dus maximaal achttien burgerraadsliden worden benoemd.

Eisen aan burgerraadsliden

In de verordening wordt enkel voorgeschreven dat burgerraadsliden moeten voldoen aan dezelfde wettelijke eisen, zoals voor raadsleden in de Gemeentewet zijn gesteld.

Een burgerraadslid moet derhalve:

- ingezetene van de gemeente zijn (artikel 10, lid 1 Gemeentewet);
- de leeftijd van 18 jaar of ouder hebben (artikel 10, lid 1 Gemeentewet);
- niet uitgesloten zijn van het kiesrecht (artikel 10, lid 1 Gemeentewet);
- indien geen Nederlander, wel over een geldige verblijfstitel dienen te beschikken (artikel 10, lid 2 Gemeentewet);
- zijn/haar nevenfuncties openbaar maken (artikel 12 Gemeentewet);
- geen verboden betrekkingen vervullen (artikel 13 Gemeentewet);
- geen verboden handelingen verrichten (artikel 11 en 15 Gemeentewet).

Aanvullende eisen fracties

Het is aan de fracties zelf om eventueel aanvullende eisen te stellen aan burgerraadsliden, bijvoorbeeld de eis dat een burgerraadslid lid moet zijn van de partij of op de kieslijst moet hebben gestaan. In de verordening wordt hiervoor echter niets voorgeschreven.

Rechten fracties

De fracties bepalen wie namens hen aanwezig is in de commissievergaderingen. Hoewel het in principe de bedoeling is dat een burgerraadslid zijn of haar positie de gehele raadsperiode bekleedt, is het aan de fracties om een burgerraadslid eventueel gedurende de raadsperiode te vervangen. Het burgerraadlidmaatschap is en blijft verbonden aan een bepaalde fractie. Het burgerraadslid heeft geen recht op zijn of haar zetel. Een burgerraadslid kan zich dus niet afscheiden van de betreffende fractie, om zijn of haar lidmaatschap vervolgens mee te nemen naar een andere partij.

Aanwezigheid in commissies

De raad bepaalt de samenstelling van raadscommissies. Er zijn twee commissies, Bestuur en Omgeving. Fracties moeten, volgens de Gemeentewet artikel 82 derde lid, evenwichtig verdeeld worden over de commissies. Hiervoor wordt in Roosendaal als verdeelsleutel voor het bepalen van het aantal zetels in een commissie gehanteerd: aantal raadszetel gedeeld door het aantal commissies, afgerond naar boven. Dit aantal wijzigt niet met de introductie van burgerraadsleden. Een raadslid kan zich voor één of meer agendapunten laten vervangen door een burgerraadslid, echter per fractie kan maximaal één burgerraadslid per commissievergadering als vervanger optreden. Hierdoor blijft het aantal sprekers in een commissie per fractie gelijk aan het huidige aantal.

Vergoeding en voorzieningen

Burgerraadsleden ontvangen voor hun deelname aan commissievergaderingen een vaste vergoeding per vergadering. De vergoeding bedraagt € 50,-² per vergadering. Burgerraadsleden dragen zelf zorg voor het melden van deze inkomsten aan de Belastingdienst. Per commissievergadering wordt aan maximaal één burgerraadslid per fractie een vergoeding betaald, voor zover dit burgerraadslid ook daadwerkelijk aanwezig is geweest. Hiervoor wordt bij de griffier de aanwezigheidslijst getekend.

Burgerraadsleden krijgen, anders dan raadsleden, geen tablet verstrekt. Een fractie kan zelf bepalen of door de fractie een tablet wordt verstrekt. Burgerraadsleden krijgen wel een iBabs-licentie en toegang tot het computernetwerk van de gemeente Roosendaal.

Financiële consequenties

Uitgaand van de huidige vergaderfrequentie en invulling van het maximum aantal burgerraadsleden per fractie bedragen de kosten voor toelating van burgerraadsleden jaarlijks *maximaal*³:

Presentiegeld	14 vergaderingen x € 50,- x 9 burgerraadsleden	Maximaal	€ 6.300,-
iBabs-licenties	18 x € 10,- per maand	Maximaal	€ 2.160,-
Totaal		Maximaal	€ 8.460,-

Dit komt neer op een maximale verhoging van het bedrag aan loonbetalingen aan de raad met 1,2%.

Voorstel:

1. In te stemmen met de toelating van burgerraadsleden, met als uitgangspunten:
 - a) Per fractie kunnen maximaal twee burgerraadsleden worden beëdigd;
 - b) Burgerraadsleden ontvangen presentiegeld van € 50,- per commissievergadering;
 - c) Per commissievergadering kan per fractie slecht één burgerraadslid het woord voeren;
 - d) Het huidig aantal fractiezetels in de commissies blijft gelijk;
 - e) Raadsleden kunnen zich in een commissievergadering laten vervangen door een burgerraadslid;
 - f) Fracties zijn vrij in hun keuze van burgerraadsleden;
 - g) Burgerraadsleden krijgen toegang tot iBabs en het gemeentelijk computernetwerk.
2. Bovenstaande uitgangspunten te verwerken in de betreffende verordeningen en deze door de gemeenteraad te laten vaststellen.
3. In 2014 in dekking te voorzien binnen de bestaande middelen en vanaf 2015 structureel € 8.460 in de begroting op te nemen en in de aanbiedingsnota bij de begroting 2015 in dekking te voorzien.

Bijlagen

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Namens de fractie D66, Alex Raggars
Mede ondertekend door de fracties VLP en GroenLinks

² Dit valt binnen de wettelijk vastgestelde maximum vergoeding van €91,17

³ Het is zeer onwaarschijnlijk dat bij elke commissievergadering voor elke fractie een burgerraadslid aanwezig zal zijn

Besluit

Datum raadsvergadering:		Agenda nr.	
Onderwerp:	Instellen burgerraadsleden gemeente Roosendaal		

De raad van de gemeente Roosendaal,

Gezien het voorstel van de fractie D66

Gelet op het advies van de raadscommissie bestuur d.d.

Besluit:

1. In te stemmen met de toelating van burgerraadsleden, met als uitgangspunten:
 - a) Per fractie kunnen maximaal twee burgerraadsleden worden beëdigd;
 - b) Burgerraadsleden ontvangen presentiegeld van € 50,- per commissievergadering;
 - c) Per commissievergadering kan per fractie slecht één burgerraadslid het woord voeren;
 - d) Het huidig aantal fractiezetels in de commissies blijft gelijk;
 - e) Raadsleden kunnen zich in een commissievergadering laten vervangen door een burgerraadslid;
 - f) Fracties zijn vrij in hun keuze van burgerraadsleden;
 - g) Burgerraadsleden krijgen toegang tot iBabs en het gemeentelijk computernetwerk.
2. Bovenstaande uitgangspunten te verwerken in de betreffende verordeningen en deze door de gemeenteraad te laten vaststellen.
3. In 2014 in dekking te voorzien binnen de bestaande middelen en vanaf 2015 structureel € 8.460 in de begroting op te nemen en in de aanbiedingsnota bij de begroting 2015 in dekking te voorzien.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De griffier,

E.M.J. van Straaten-Noyons

De voorzitter ,

mr. J.M.L. Niederer